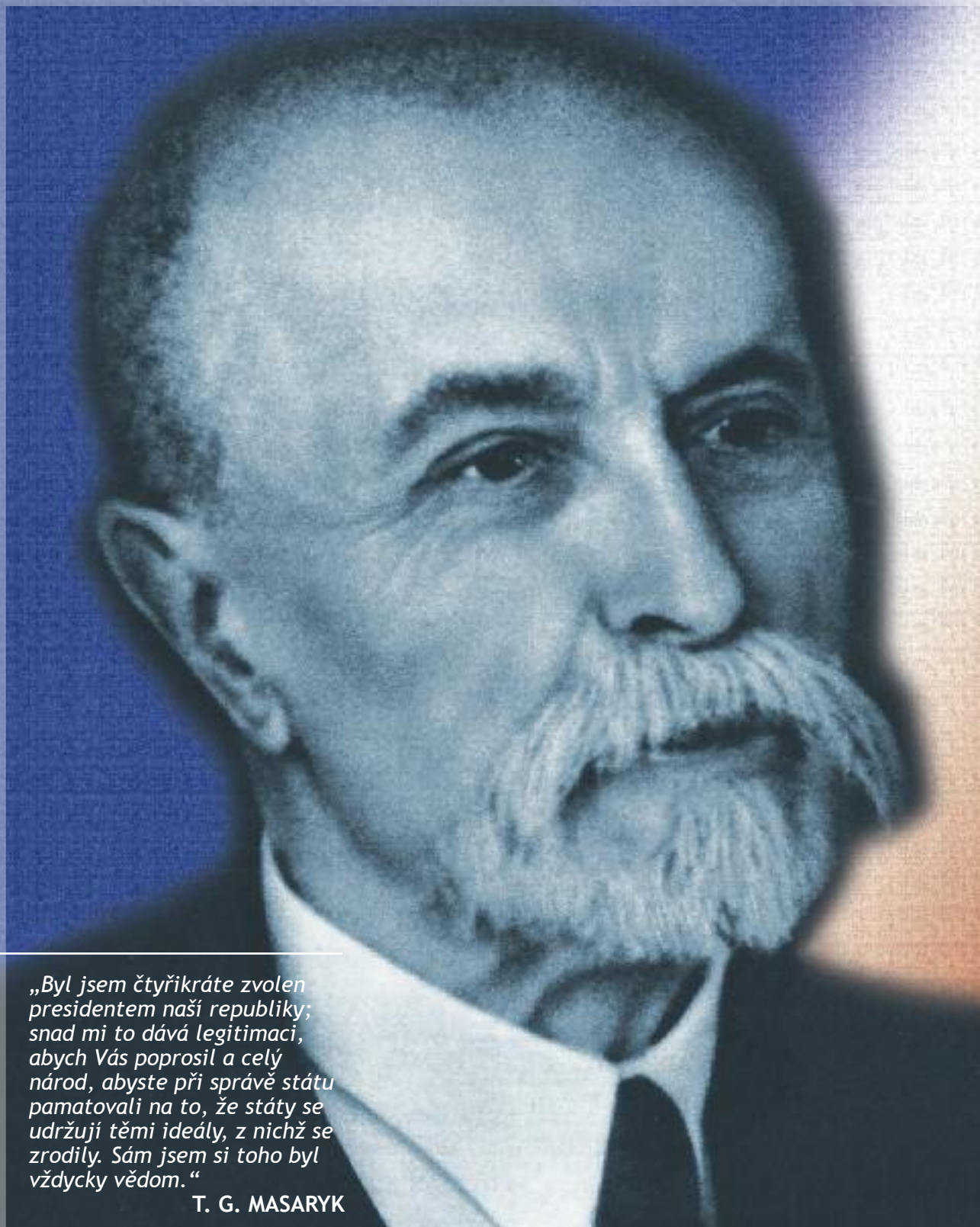

Ročník: 95
číslo: 10
8. března 2015
Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

*„Byl jsem čtyřikrát zvolen
prezidentem naší republiky;
snad mi to dává legitimaci,
abych Vás poprosil a celý
národ, abyste při správě státu
pamatovali na to, že státy se
udržují těmi ideály, z nichž se
zrodily. Sám jsem si toho byl
vždycky vědom.“*

T. G. MASARYK

EDITORIAL

Milí čtenáři,

je tomu právě rok, co jsme zde, v čísle věnovaném našemu prvnímu prezidentovi, psali o veselé nátuře a šťastném dětství Tomáše Masaryka. Ano, už je tomu rok. Jak ten čas letí... Co všechno se za tu dobu změnilo?

Také náš pohled se změnil a oproti šťastnému dětství se nám dnes vyjeví nelehký osud budoucího prezidenta. Zastihujeme jej v pohybu, na cestách, kdy objíždí doslova celý svět, aby vyjednal podporu pro vznik nového státu v samém srdci Evropy; nového, vlastního státu pro národ, který už několik set let musí žít pod nadvládou cizí mocnosti, musí bojovat o prosazení svých základních práv a zájmů, musí bojovat o věc tak samozřejmou, jako je uznání a právo užívat svůj vlastní jazyk...

Řízen svým životním krédem „dělej, pracuj, dokud tvé minuty plynou“, věnuje Masaryk tomuto cíli veškerý svůj čas a sílu. I později v životě, jakoby ho stále inspiroval sen, jenž se mu zdával: loď na moři, nad ní se naklání anděl s hodinami a z nich do moře každou minutu symbolicky nechá spadnout jednu kapku...

V Ženevě, v den 500. výročí upálení M. J. Husa – jehož mravní síla a nadšení pro pravdu, odmítnutí kompromisů v otázce svědomí je mu velkou oporou – vystupuje se svým projevem veřejně a otevřeně proti Rakousku a ví, že je rozhodnuto. Bud' tento boj vyhraje, nebo se do své vlasti už nikdy nevrátí. Přesto se nevzdá, vzdor těžkému údělu; vždyť právě tou dobou umírá daleko od něj jeho syn Herbert na těžkou nemoc. Ale Masaryk, jak později sám říká, nevidí nic jiného, než „ten náš společný cíl“ – zatím mlhavý a skrytý v dálce, ale jde za ním s ohromující vírou a skálopevnou jistotou, a je v hloubi srdce neochvějně přesvědčen, že ho s pomocí Boží dosáhne. Že Boží prozřetelnost je mocná.

A tak ho nemůže zastavit ani příkaz rozzuřené císaře, dle kterého má být při dopadení popraven přímo na hranicích, bez vyšetřování a soudu, ani uvěznění jeho dcery Alice, ba ani výhrůžky Rakouska, že místo něj oběsí jeho syna Honzu, který slouží v rakouské armádě jako voják. Jako Thomas George Marsden tajně, ale beze strachu jedná a my už dnes víme, že tenhle skromný muž, spolu s několika přáteli, unesl na svých bedrech tuto nesmírnou tíhu, tento nelehký úkol. Ano, naše země nám nemohla dát lepšího syna, Masaryk byl, je a ještě nadlouho bude tím nejlepším z nás.

Nevěříte? Tož se dobře podívejte do tváře na titulní stránce či na kterýkoli portrét, do jeho očí... Masaryk se svými činy zapsal zlatým písmem do knihy dějin našeho národa, když se spolu s Mistrem Janem Husem postavil do boje proti zlu na stranu mravnosti, odvahy a pravdy.

redakce

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Dopis patriarchy k začátku Husova roku 2015

Vážené sestry a vážení bratři,

pozdravuji Vás v čase, kdy se před námi již otevřel rok 2015 spojený s významným 600. jubileem Mistra Jana Husa. Náš vztah k osobnosti českého reformátora a přístup k letošnímu výročí je formulován ve sněmovním dokumentu s názvem „**Slavnostní prohlášení k 600. výročí Mistra Jana Husa**“ (přijaté na 6. zasedání VIII. sněmu ČČSH 17. – 18. 10. 2014). Toto vyjádření obsahuje i naši otevřenost k nejširší spolupráci v ekumenické i společenské rovině, kterou můžeme naplňovat při zcela konkrétních svých aktivitách.

Významnou příležitostí k připomenutí Husovy mučednické smrti bude **Pout' do Kostnice** ve dnech 3. – 5. července 2015. Její součástí bude setkání u Husova kamene a také odhalení plastiky „Cesta ke smíření“, která vznikla jako studentská práce v kamenické a sochařské škole v Hořicích ve východních Čechách. Společně s Českobratrskou církví evangelickou na základě dohody uzavřené v roce 2013 připravujeme rozmanitý a bohatý duchovní a kulturní program v Praze na Staroměstském náměstí a v sedmi přílehlých kostelích a dalších místech ve dnech 5. a 6. července 2015 pod názvem „**Husovské slavnosti 2015**“. Jestliže je užít výraz „slavnosti“, pak nejde o oslavu smrti, která zůstává tragickou událostí, ale o živého Husa. Chceme myslet na Jana Husa, který nás inspiruje k cestě víry dnes, k zápasu svědomí, k sociální solidaritě s potřebnými a k přátelské sounáležitosti mezi lidmi a mezi národy. Nejen německé město Kostnice nebo Praha, ale i jihočeský Husinec je tradičním cílem husovských poutí. V současnosti probíhá celková rekonstrukce a obnova Památníku zajišťovaná naší církví za podpory státu, kraje a města. **Datum otevření „Centra Mistra Jana Husa“ je stanoveno na 30. května 2015.**

Ve svých diecézích i náboženských obcích připravujete jistě mnohé vlastní aktivity, přesto podpořte svou účastí právě celocírkevní akce, které svým rozsahem mají být odpovídající významu letošního jubilea. Jestliže označení „Husovské slavnosti 2015“ se vztahuje výhradně k červencové akci v Praze (5. a 6. 7. 2015), pak název „**Husův rok 2015**“ je možné užívat v co nejširší míře pro nejrůznější akce organizované v diecézích a náboženských obcích. **Logo** se stylizovanou postavou Husa s biretem, který drží v ruce jak Bibli, tak i kalich, je společné pro všechny akce. Toto logo je určeno pro akce pořádané Církví československou husitskou nebo Českobratrskou církví evangelickou nebo je lze použít pro akce, na kterých se alespoň částečně podílíme.

K Husovu výročí je tématicky zaměřeno **vydávání literatury a materiálů** určených pro všechny generace. Několik titulů vydaných naší církví je již k dispozici, další jsou v tisku nebo v přípravě. Využívejte tyto publikace při konaných akcích i pro vzdělávání členů církve a dalších zájemců o Husovu osobnost a jeho náboženský a etický odkaz. Jan Hus nám ukazuje cestu k Pravdě prostřednictvím znalosti Písma svatého a křesťanské tradice i našeho rozumu a svědomí. Jako své současníky i nás chce přivádět k sebepoznání a k pokání z neužitečného a zlého jednání a probouzet v nás touhu po církvi odevzdané vůli a autoritě svého Pána Ježíše Krista. Svým životem, duchovním zápasem a myšlenkovým dílem nás **Mistr Jan Hus vybízí i dnes k následování Ježíše** a k opravdovější víře, pevnější naději a dokonalejší lásce.

Kéž nás Bůh svou milostí provází tímto rokem 2015 a požehná mnohé a rozmanité připravované aktivity. Ať svým přispěním a pomocí proměňuje naše dobré úmysly a nápadité myšlenky v užitečné dílo víry (2 Te 1,11).

V čase po Zjevení Páně L. P. 2015

Tomáš Butta
patriarcha

80 let NO Zlín: Boží bojovníci i Pankáč

V sobotu 16. února 1935 přibyl na mapě náboženských obcí Církve československé nový údaj: Toho dne se dosavadní místní výbor ČČS ve Zlíně stal samostatnou farností. Téměř na den přesně po 80 letech, v neděli 15. února 2015, se zlínská obec sešla, aby si toto významné jubileum s vděčností připomněla. Svátku Proměnění Páně, který na tuto neděli před Popelčnou středou připadal, využil ve svém kázání bratr biskup Juraj Jordán Dovala, když necelé stovce věřících vyjevil obrazy různých proměn k lepšímu i horšímu, které v životě jednotlivců i společnosti v čase přicházejí. Mnoho z řečeného přilehavě reflektovalo i zákruty historie zlínské náboženské obce.

Slavnostní bohoslužby, jichž se v evangelickém kostele, který ve Zlíně užíváme, zúčastnili hosté z jiných náboženských obcí i diecézí, ale také zástupci místní ekumeny v čele s východomoravským seniorem evangelické církve Petrem Pivoňkou, byly zakončeny nikoliv náhodou husitským chorálem *Kdož jste Boží bojovníci*. Akcentoval motiv Husova roku, v němž si letos především právě s evangelií připomínáme 600. výročí mučednické

smrti Mistra Jana Husa, a zároveň zval na nadcházející koncert ostravského Sdružení pro duchovní hudbu, které svým kultivovaným projevem dodalo lesku už liturgickému shromáždění.

Sborové těleso řízené Pavlou Dědičovou a zlínským bratrem farářem Zdeňkem Kovalčíkem pak předneslo publiku přes dvacet skladeb, mezi kterými vynikly ty, které byly nacvičeny zvláště pro tuto slavnost, jako například ukázky z tvorby zlínské já-

henky a předsedkyně rady starších Radany Váňové; vlastní kompozicí přispěl také náš varhaník Václav Kovalčík. Hudbu střídal přednes poezie dalšího významného autora naší farnosti, kněze a básníka Zdeňka Svo-

body. Výstavu jeho knižních prací a dalších publikací souvisejících se zlínskou náboženskou obcí i výstavu k dějinám kostela a naší farnosti návštěvníci zhlédli v před-sáli. Zcela ojediněle byly prezentovány prapory obce z 30. let, které jsou jinak uschovány na faře. I když bylo rušno v celém kostele, není divu, že setkání a rozhovory se koncentrovaly v malém sále: Vždyť se tu podávalo občerstvení i z proslulé farní kuchyně. Malý sál ovšem posloužil i hodům kulturním a duchovním, když se v něm vpoledne bratr biskup Do-

vala představil autorským čtením a koncertem nazvaným podle jeho poslední knížky *Pankáč* v kostele. O jeho přijetí svědčí nejen množství prodaných knih, ale též přídavek, v němž si nadšené publikum vynutilo opravdovou specialitu: českou punkovou legendu Visací zámek. Pestrý a proměnlivý program o svátku Proměnění Páně zanechal v de-

sítkách návštěvníků nevšední dojem. Propojil všechny generace zlínských husitů a jejich přátel k vděčné a radostné oslavě osmdesátin malého, ale věrného křesťanského společenství v tomto městě. **kw**

Přednáškový cyklus o MJH měl úspěch

Navzdory obavám organizátorů z přesycenosti „trhu se vzděláním“ se přednáškový cyklus v Husově sboru na Vinohradech setkal se značným úspěchem. Ceníme si toho, že záštitu nad celou akcí převzal děkan HTF prof. Jan B. Lášek, který také pronesl úvodní slovo k našemu prvnímu setkání. Již první přednáška *Hus a problém pravdy* pod vedením prof. Anny Hogenové se setkala s velkým zájmem. Sešlo se nás bezmála padesát nadšených posluchačů všech věkových kategorií. Plodná byla i závěrečná diskuze, která

byla přes počáteční rozpaky osazenstva nakonec téměř k nezastavení. I druhá přednáška *Knihy Daniel v díle M. Jana Husa* měla velký úspěch. Je to zřejmě též ze skutečnosti, že textové podklady, které měl doc. Jiří Beneš pro nás připraveny, byly rozebrány doslova v pár vteřinách, a že jich nebylo málo. Ještěže máme na faře rychlou kopírku, takže se nakonec na všechny dostalo. Třetí přednáška *Problém předurčení a viditelné církve podle Husova spisu O církvi* nás prostřednictvím doc. Jiřího Vogela poutavým způsobem

seznámila s Husovou představou viditelnosti církve, problematikou předzvědění a předurčení i problematikou Kristova těla. Ze závěrečné diskuze bylo zřejmé, že toto, ač dnes možná nepříliš frekventované téma, v nás vyvolává spousty otázek a hluboce se dotýká i člověka v moderním světě. Téma čtvrté přednášky bylo *M. Jan Hus a Nový zákon* a seznámil nás s ním dr. Jiří Lukeš. Je před námi poslední přednáška, na kterou Vás srdečně zveme: *Mistr Jan Hus a husitství v díle historika prof. Rudolfa Urbánka*. Dr. Jaroslav Hrdlička ji přednese 11. března.

NO Vinohrady

Chvalte služebníci, chvalte Hospodina...

14. února proběhla v Brně na Moravském náměstí ekumenická bohoslužba za překonání násilí. Rozdávalo se jídlo lidem bez domova, zpívalo se, účastníci akce Valentýnka pro Konvičku, která následovala po bohoslužbě, drželi v rukách červené nafukovací balonky a podepisovali přání pro pana Konvičku (pozn. red.: protimuslimský aktivista). Zúčast-

nění zkoušeli dialog v davu, vyslechli několik řečníků. Akt tolerance a lásky, při kterém je vítáný každý, kdo má dobrou vůli... Za nejdůležitější sdělení považují slova evangelického faráře M. Vymětala, že nejde stále jen hledat viníky, ale že ta hlavní práce v životě každého z nás spočívá v práci na nás samotných. A v tom se nachází zřejmě to hlavní úskalí. **H. Moualla**

NAD PÍSMEM

Ježíš v chráme

V chráme našiel tých, čo predávali voly, ovce a holuby, i peňazomencov, čo tam sedeli. Urobil si z povrázok bič a všetkých vyhnal z chrámu, aj ovce a voly. Peňazomencom rozhádzal peniaze a poprevracal stoly a tým, čo predávali holuby, povedal: Odneste to odtiaľto! Nerobte tržnicu z domu môjho Otca! Tu si jeho učeníci spomenuli, že je napísané: Horlivosť za tvoj dom ma stravuje. Židia sa ho pýtali: Aké znamenie nám ukážeš, že to smieš robiť? Ježíš im odpovedal: Zbúrajte tento chrám a ja ho za tri dni postavím. Židia však hovorili: Štyridsaťšesť rokov stávali tento chrám a ty ho postavíš za tri dni? No on hovoril o chráme svojho tela.

Jan 2,14-21

Je nedeľa a ráno sa ide do kostola. Otvoríte dvere a ona pred vami ovečka a za ňou volček. Asi by ste šokom či prekvapením neveriaco pozerali. Sami seba sa pýtali, kde to som. My už toto miesto, kostol či chrám, máme bez nákupu živých obetí pre obetovanie Hospodinovi. Pred dvoma tisícmi rokov však to bolo inak. Blížia sa veľkonočné sviatky. Ježíš ako správny žid vydáva sa na cestu do Jeruzalema. Zastaví sa v chráme a čo vidí v jeho nádvorí? Ovečky, volov, holuby a ich predavačov a peňazomencov. Predavači sú obklopení zvieratami k obetovaniu a peňazomenci sa sústreďujú na svoje peniaze. Vypadá to tam ako na tržnici. V chráme, kde by malo byť ticho pre modlitbu či znieť hudba pre chválu Hospodina či znieť jeho slovo pre človeka, je jedno malé ZOO. Vstupíte a najprv musíte nakúpiť pre obetovanie a ak ste cudzinec, tak najprv si idete vymeniť peniaze k ich nákupu u peňazomencov.

Ježíš, keď to vidí, upletie si bič. Vezme ho a ním všetkých tých predavačov spolu so zvieratami a peňazomencov vyženie. Je právom nahnevaný, ale nie je pritom rozúrený, lebo predavačov s holubmi oslovuje a jasne im povie: „Odneste to odtiaľto! Nerobte tržnicu z domu môjho Otca!“ Keby svojim bičom bez rozmyslu zasiahol holuby, uleteli by a vznikla by im škoda. Ježíš však nechcel nikomu ublížiť, len chcel očistiť chrám od obchodovania s obetami. Vedel, že sa blíži doba, keď bude stačiť len jedna obeť, jeho obeť na kríži. Ak sa bližšie zamyslíme nad symbolikou biča, uvedomíme si, že než bol ukrižovaný, bol tiež bičovaný. Svojím

Jan 2,13-22

činom ukazoval na svoju cestu na kríž. Už nie je potreba kupčiť s obetami a mať z toho zisk. Posledná obeť je bez peňazí, ale veľmi drahá, stojí prevzácnu krv a život. Ak si čítaný text predstavíme, môže nám prísť ako dramatický. Ježíš príde a mláti bičom. Tento príbeh práve neukazuje na Ježiša ako na niekoho plného lásky a porozumenia, ale na zvláštneho agresora, ktorí použije bič, aby vyhnal to, čo v chráme už nemá byť. Chce mať očistený chrám. Šokuje. Ľudia ale nevolajú miestnu políciu. Pýtajú sa ho: „Aké znamenie nám ukážeš, že to smieš robiť?“ Vidieť, že mysleli inak než my. Ak niekto tak zvláštne jednal, mal k tomu poverenie. Ježíš im odpovedal svojsky: Zbúrajte tento chrám a ja ho za tri dni postavím. Židia však hovorili: Štyridsaťšesť rokov stávali tento chrám a ty ho postavíš za tri dni? No on hovoril o chráme svojho tela. Znovu vidíme motív smerujúci ku krížu. Jeho telo bude zničené na tom kríži, zomrie, ale tým to nekončí. Tretieho dňa nastane vzkriesenie a on bude živý. Jeho telo bude znovu živým chrámom.

V tomto príbehu môžeme vidieť aj odraz toho, že Ježíš prichádza a vyháňa všetko k obetovaniu, ktoré slúži viac pre obchodovanie a zisk než pre chválu a oslavu Hospodina. Ježíš svojim činom hovorí,

Drahý Ježíš,
prichádzaš i do našich chrámov - tiel a srdc, aby si nás očistil a naplnil svojou láskou. Tá láska očisťuje od hriechov, lebo ty si sa za ne obetoval na kríži, preliat svoju krv, zomrel a vstal tretieho dňa z mŕtvych. Ďakujeme, že i tento tvoj šokujúci príbeh s bičom nás pripravuje na blížiac sa veľkonočné sviatky. Amen.

že v chráme sa už nebude obchodovať s obetami. Prichádza On, posledný Baránok pre obetovanie za hriechy. S ním bude v chráme modlitba, bohoslužba či chvála Hospodina práve skrze živý vzťah ako s posledným obetovaným Baránkom, ktorý zomiera, aby zaplatil za naše hriechy svojou krvou a tretieho dňa skrze vzkriesenie dával večný život.

Prichádza doba, kde nastane plné sústreďenie sa na Hospodina s Ježíšom v srdci. Naše srdce bude obetované s Kristom Hospodinovi, a nie zvieratám. Bude to doba živého vzťahu s Bohom, v celom živote veriaceho človeka. Nech tento príbeh je pre nás v tomto pôstnom období povzbudením, že Ježíš prichádza aj do našich chrámov, našich tiel a srdc a vyháňa možno pre nás bolestne nezmyselné veci, ktoré nemajú čo v nás robiť. Miesto nich tam chce byť On a byť našim Pánom a Spasiteľom.

Henrieta Zejdová

Tretí nedele postní

Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Obrat' ke mně svou tvář, jsem tak sám, tak poníženy.
ŽALM 25,15-16

První čtení: Exodus 20,1-17

Tužby postní:

2. Abychom Boží království a jeho spravedlnost hledali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom svých hříchů litovali a své bližní nesoudili, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, Vykupiteli, skrze svého Syna si nás povoláváš k životu víry. Prosíme tě, zachovej nám podíl na Nové smlouvě, kterou tvůj Syn zpečetil vlastní krví! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 1,18-25

Evangelium: Jan 2,13-22

Verš k obětování: Žalm 42,3

Verše k požehnání: Žalm 84,4-5

Modlitba k požehnání:

Bože, Vykupiteli, děkujeme ti, že na pouti životem nás přivádíš ke zdrojům živých vod. Dovol nám osvěžit se z tvého pramene, abychom s novou silou pokračovali na cestě do tvého království! Prosíme o te ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 68, 77, 87, 246, 323

VE JMÉNU HUSOVĚ

Řeč T. G. Masaryka o Husově oslavě v Ženevě dne 6. července 1915, kterou připravil své politické vystoupení v listopadu 1915 a kterou vzplanutí boje za naši samostatnost předznamenal jménem Husovým.

Dnes poprvé mluvím před francouzským posluchačstvem; jsem při tom tím šťastnější, že mám mluvit o Janu Husovi: V městě Kalvínově bude česká reformace chápána s láskou. Historik-odborník nám vyložil vznik a vývoj reformace a její význam pro český národ také i v době přítomné. Já mohu jen vydati svědectví o jeho historické analýze: Smysl naší reformace dává smysl našemu národnímu životu. Každý uvědomělý Čech nalézá v dějinách naší reformace svůj národní ideál. Bylo řečeno, že dějiny jsou soudcem - že jsou učitelem: Dějiny jsou především povinností. Každý Čech, znalý dějin svého národa, se musí rozhodnout buď pro reformaci nebo pro protireformaci, pro ideu českou nebo pro ideu Rakouska, orgánu evropské protireformace a reakce. Hus, Žižka, Chelčický, Komenský jsou pro nás živoucím programem. Naše reformace, jako žádná reformace, nebyla a není skončena; reformace znamená ustavičnou reformu, neustálé obnovování, touhu po lepším zdokonalování, pokrok. Česká reformace byla mravní par excellence; proto se postavila proti církvi a skrze církev proti státu; neboť ve středověku církve a stát tvořily teokratickou jednotu. Naše reformace vedla k politické revoluci. Českou reformací se celý národ poprvé postavil a pokusil se rozřešit otázku autority v moderním smyslu; také dnes jde o tutéž otázku, otázku, která nestrpí odkladu a kterou je třeba rozřešit stůj co stůj. Základem naší reformace je idea humanity: Bratrství bylo zároveň jménem a ideálem naší ná-

rodní církve, církve „Českých bratří“. Ve jménu humanity a bratrství stavěl Petr Chelčický proti Žižkovi, zakladateli moderní strategie, svou myšlenku - neodporovat zlu. Celý svět zná toto učení v nové podobě, již mu dal Tolstoj, který sám byl velmi překvapen, když našel celé své učení u Chelčického. Nejčistší idea humanity však nezakazuje a nemůže zakázat obrany. Právě naše reformace prohlásila s nejjasnější určitostí, že obrana není násilí. Naše reformace dává toto pravidlo: Odsuzujeme násilí, nechceme a nebudeme ho užívat; avšak budeme se proti němu bránit i železem. Palacký má pravdu, dokazuje-li, že husité se bránili proti násilí, jež bylo rozpoutáno proti Husovi a jeho žákům. Povaha a mravní hodnota každého činu jsou dány jeho pohnutkami. V každém sporu, v každé válce je důležité vědět, kdo činí násilí a kdo se brání. Právě proto se tato otázka přetřásá v naší době tak horlivě a pozorně.

„Stůjtež v poznané pravdě! - Braňte pravdy až do smrti!“ - to je velké naučení Husovo a naučení z jeho života. Oslavujeme dnes mučedníka; avšak doufáme, že už nebude mučedníků a přičiníme se ze všech sil, aby jich nebylo. Řekl to Havlíček, oddaný ctitel Husův: „Dříve mužové umírali pro čest a slávu svého národa, avšak my, my chceme žítí a pracovati.“ Ideál humanity si žádá života, života zcela kladného, nikoli smrti. Smrt usoupí životu. Tato naděje, tato povinnost - to je dědictví české reformace.

Dopis studentům o Masarykově pojetí reformace

Milí mladí přátelé,

položili jste mně otázku, jaký měl k české reformaci vztah Tomáš G. Masaryk. Nehleďte u Masaryka heuristické historické poznání, jeho dílo má povahu filozofickou. Historie v jeho pojetí je transparentním materiálem pro věčnou otázku po smyslu bytí, existence a dějin. Masarykovo kritické usilovné hledání pravdy a řádu oslovuje člověka hledajícího životní orientaci. Přednášky, postupně vydané v nakladatelství Čin, *Ideály humanitní, Jak pracovat, V boji o náboženství*, a studie *Moderní člověk a náboženství* i Masarykovo politické krédo *Světová revoluce* patřily k literární motivaci mého studia na Husově bohoslovecké fakultě. Masarykovy spisy mohou doporučit i Vám dnes k porozumivému studiu a interpretaci, zejména jako motivaci sokratického filozofování a ježíšovského postoje k životu.

Vaše dnešní tázání je klíčové z hlediska filozofie českých dějin a existenciálního tázání po české národní identitě. Odpovědi byly v Masarykově době a jsou i v současnosti rozdílné. Pokusím se zařadit je do existenciálního kontextu, v němž je - dle mého soudu - Masaryk na vrcholu svého díla viděl. Jako úsilí o pravdu musí vycházet z vědecké historické interpretace dějinných faktů, událostí, vztahů, myšlení i mentality. Představují ovšem další samostatnou filozofickou, eventuálně teologickou reflexi, mající charakter sebepochopení vlastní existence v národním, eventuálně církevním společenství.

Masaryk, jmenovitě ve spise *Světová revoluce*, jako prezident v r. 1918 zrozené Československé republiky, bere v úvahu široký kon-

text evropské, ano světové politické vize. Uvažuje, jaké postavení a místo v jejím vznikajícím rámci „sub specie aeternitatis“ má zaujímat komplikovaný státní útvar, jehož hlavou byl zvolen. Je mu zřejmé, že idea československého státu - to je oficiální pojem té doby - se nemůže zakládat na národní identitě ani na zeměpisné jednotě. Hledá tedy ideu, jež nacionální a geografickou danost přesahuje a je všem společná. To je pro Masaryka idea humanitní a její morální hodnotový systém. Pro Masaryka, ovlivněného zásadami platonské filozofie a klasickou křesťanskou tradicí, humanitní idea představovala základní životní postoj, realisticky uplatňovaný také v praktické politice. Humanitní idea tak představovala jednu ze základních dějinných tendencí, již lapidárně charakterizoval v poslední větě *Světové revoluce* „JEŽÍŠ, NE ČESAR“. Co takové politické krédo znamenalo, usiloval TGM ve svém prezidentském mandátu realizovat a ve svých projevech objasnit. Z hlediska úsilí, jak realizovat humanitní princip v existenci a fungování mladého státu, Masarykovi se jevila Husova kauza a smrt i konec konců husitská reformace jako jeho univerzální a mezinárodní vizitka i inspirace. Co to konkrétně znamenalo, bylo by tématem další úvahy. Odkazuji Vás na svou přednášku na půdě Parlamentu, kterou jsem na tradiční slavnosti ČČSH pronesl k výročí Masarykova vystoupení v Ženevě 6. 7. 1915. Dnes Vám chci naznačit, v jakém širokém rámci Masaryk především českou reformaci pojal. Představovala dějinnou výzvu hledání praktické humanity a bránění pravdy až do smrti. Zvažte, zda Masarykovy úvahy nemohou motivovat i Vaši generaci.

S přátelskými pozdravy

Váš profesor Zdeněk Kučera

Tomáš Garrigue Masaryk očima dnešních studentů

„Co si myslíte o vlastenectví? Není to zastaralý pojem, má taková hodnota dnes ještě nějaký smysl?“ zeptala jsem se během přednášky pro studenty kombinovaného studia. Přítomní se horlivě a jednohlasně této hodnoty zastávali.

„Dobře, studenti, a co mravní osobnosti našich dějin, jsou pro nás důležité?“ Všichni souhlasili a jmenovali ponejvíce Jana Husa, T. G. Masaryka nebo Václava Havla. Zdá se tedy, že to s tou nejmladší nebo střední generací není zase tak špatné.

Dnešní studenti dávají najevo, že T. G. Masaryka jako myslitele, mravní osobnost a talentovaného státníka vnímají a oceňují. I když jistě ne všichni. Záleží na tom, co si odnesli z domova a ze školy. Někteří tam k němu cestu vůbec nenašli a jiní tak napůl. V každém semestru si však studenti osudy a význam jmenovaných osobností vybírají jako téma své seminární nebo i absolventské práce, a tak vám v následujících řádcích nabízím malou ukázkou:

„T. G. Masaryk dle mého názoru byl a je jednou z nejvýznamnějších osobností celé naší historie. Celý svůj život usilovně hájil pravdu, často proti většině. A ve svém boji vždy obstál se ctí. ... Byl

podle mého soudu také vždy o krok dál než společnost, měl velký všeobecný rozhled. Nebýt jeho obrovského úsilí, zůstali bychom pravděpodobně po válce součástí Rakousko-Uherska. Měl obrovské charisma, a to bezesporu pomáhalo jeho veliké popularitě mezi veřejností, i při společenských stycích a politických jednáních.“

„Tomáš Garrigue Masaryk říkal, že je třeba žít život se stálým vědomím odpo-

vědnosti – ‚pod zorným úhlem věčnosti‘. Sám usiloval o to, aby prožil svůj život v pravdě, jak sám říkal – v opravdovosti. Boží slovo pro něho byla pravda. Byl to moudrý člověk. Sám se nikdy nepřipojil k většině jenom proto, aby se zalíbil, a už nikdy se nepřipojil k většině, která nejednala v pravdě nebo páchala zlo. To prokázal i v době, kdy ještě nebyl veřejně uznávaný. ... V době, kdy jiní odcházejí na zasloužený odpočinek, se on, ve svých téměř 65 letech, vydal do emigrace, aby bojoval za samostatné Československo. Vrátil se jako vítěz – President Osvoboditel – první president samostatné republiky po dlouhých letech cizí nadvlády.“ A ještě vám jako příhodné zakončení této malé úvahy nabízím následující zamýšlení: „Po přečtení několika knih a článků na internetu jsem postupně pochopil, proč si politici berou za vzor T. G. Masaryka. ... Osobní tajemník Masaryka dr. Antonín Schenk o něm řekl: ‚Sugestivní síla Masarykovy osobnosti byla nepřehlédnutelná. Jeho osobnímu kouzlu jsem nepodléhal jenom já, ale každý, kdo s ním přišel do styku. ... Byl živým příkladem toho, co vyznával, a tím na mne působil nejsilněji.““

Olga Nytrová

TGM - Ideály humanitní (1901)

- „Láska pravá spočívá na naději. V naději na život věčný. Taková láska je teprve láskou, protože věčné věčnému nemůže být lhostejno. Věčnost - věčnost nenastává teprve po smrti, věčnost je již teď, v tomto, v každém okamžiku. A proto neodkládat ničeho pro nějakou věčnost vzdálenou.“
- „Nesmíme očekávat, chceme-li si tajemství a úkoly života doopravdy rozluštit, buhvíjakých nových zjevení. Vzpomínám na bohatého mladíka v evangeliu. Od své mladosti ostříhá všech příkázání desatera a chce mít život věčný. Kristus mu radí, chce-li být dokonalým, aby prodal, co má, a následoval jej. „Uslyšel pak mládenec tu řeč, odešel smuten, nebo měl statků mnoho.“ Vždycky jsem o tom přemýšlel: Odešel smuten jenom proto, že měl prodat, co měl? Patrně byl to docela dobrý hoch, mladík vzdělaný, žijící podle oficiální morálky a oficiálního náboženství, ale cítil jeho nedostatečnost. Šel tedy k mistrovi za tím účelem, aby slyšel něco hodně nového, velikého. Ale mistr nedává jiné rady než: „Měj lidi rád.“
- „Nehledejme nějakých tajeplných, nadmíru hlubokých a nových formulí a posledních slov pro všechny hádanky života. Hádanky jsou staré a odpovědi k nim jsou také staré. A mnohé ty

odpovědi jsou dobré a správné. Ale tobě budou správnými, když je pochopíš sám a v okolnostech svých, jen sobě vlastních. Pak mnohé, co jsme dávno slyšeli, dává pro nás nového smyslu.“

- „Naděje v život věčný je tedy základem naší víry životní. Víry, pravím, protože na víře život a práce je založena. Skepse, pochybování, je k práci neschopna. Ale víra naše již nemůže být slepá, nýbrž zdůvodněná; můžeme mít jen víru, která prošla ohněm kritiky, tedy přesvědčení.“
- „V poslední době také u nás zájem v otázkách hospodářských roste a již od roku 1848 hlásá se heslo: bohatnout. Praktický člověk nebude tomu oponovat; ale bohacení nemůže být nejvyšším cílem našeho života. Záleží na tom, jak kdo dovede bohatství užívat. Jsou lidé, kteří chtějí zbohatnout a bohatnout, ale jsou otroky peněz. A tak, jak bylo řečeno Kristem, že jest pánem soboty, tak i národ a každý jednotlivec musí být pánem bohatství. To jest: nepodléhat materialismu, třeba byl ověšen sebekrásnějšími frázemi mravními, náboženskými, jakýmikoliv, nýbrž být pánem peněz, umět čestným způsobem peníze vydělavat a šlechetným způsobem umět jich využívat.“

Co rádi čtete?

Tentokrát bych vám ráda stručně představila knížku Bílý slon a jiné pohádky, kterou napsal finský spisovatel Mika Waltari. Je znám především jako autor historických

románů, z nichž asi nejslavnější je Egyptán Si-nuhet. Psal však i básně, prózy ze současnosti, detektivky a dokonce i pohádky. Nebo spíše pohádkové příběhy, protože pokud čekáte klasické pohádky o zakletých princeznách a princích, kteří zabíjejí draky, v této knížce jich mnoho nenajdete. Přesto nebudete zklamáni – jsou to příběhy o zdánlivě obyčejných lidech, věcech, zvířatech, vystupují tu však i nadpřirozené bytosti a dějí se tu rozhodně neobyčejné události. Autor se v některých případech nechal inspirovat křesťanskými legendami, jindy zase indickým myšlením. V každém případě jsou všechny jeho příběhy plné fantazie, poezie a moudrosti. Některé z jeho pohádek jsou smutné, ale jak sám říká: „Smutné pohádky jsou někdy krásnější než pohádky veselé a poštelilé, není-liž pravda?“

Knihla vyšla v roce 2004 v Knižním klubu, vydalo ji nakladatelství Euromedia.

JK

O kocourkovi Uhelkovi

O mém malém Uhelkovi teď se každý všechno doví.

Když ho chováme na klíně, vypadá moc nevinně. Když ho držím v objetí, raduji se vzápětí.

Když ho trochu pohladím, hned mi z toho vzniká rým.

Uhelka, můj kocour milý, není příliš rozpustilý. Kožíšek má černobílý, hladím mu jej každou chvíli. Stvoření to malé leží při mně stále.

Kocourka mít je moc prima; když ho šimrám za ušima, usne mi hned na klíně a tváří se nevinně.

Olga Čmeliková

CESTA

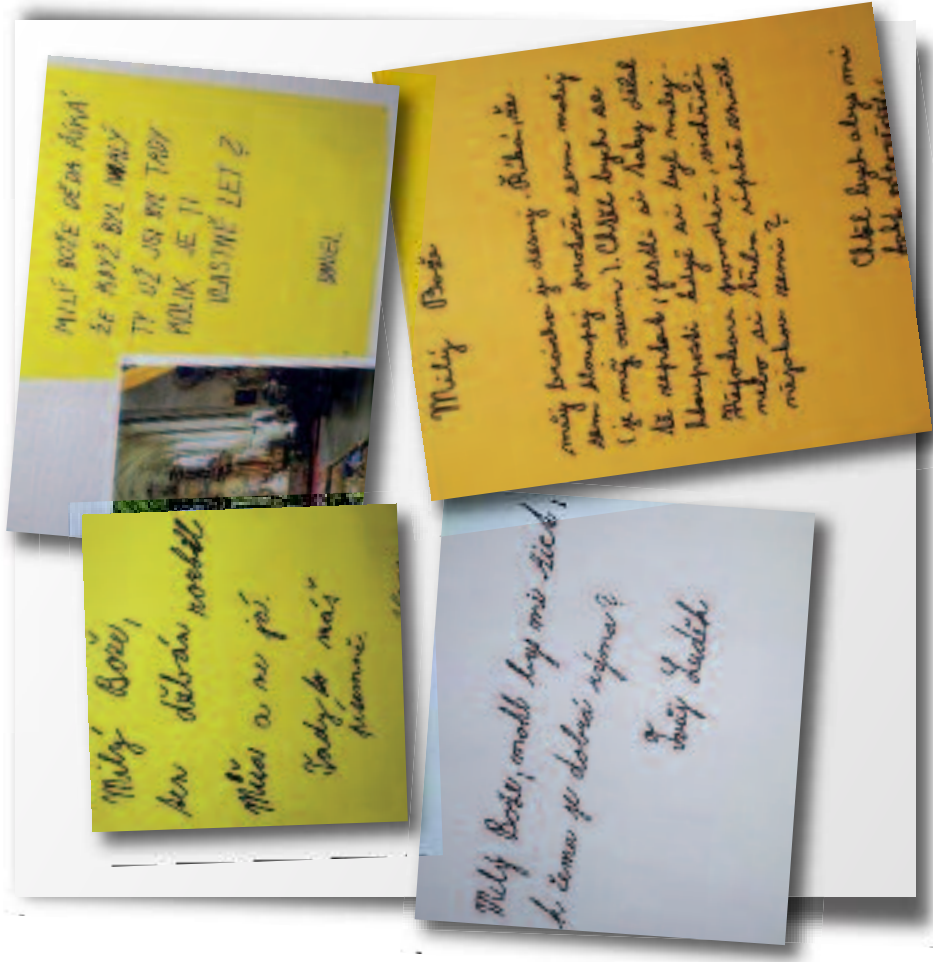
Na rovinu

Vždycky je lepší s ostatními jednat na rovinu – ne-

lhat, nevykrucovat se, když něco nevíme, přímo se zeptat... Není to ovšem snadné. A to jak vůči lidem, tak i vůči Bohu – i když víme, že v jeho při-

padě je lhaní a mlžení naprosto zbytečné – má

nás prokrounuté skrznaskrz. Moc proto děkujeme za další dětské modlitby, které jsme dostali z Frydlantu v Čechách!

Tiskářský šotek

Dnes se s tiskářským šotkem i Alenkou rozloučíme – i tak nám ale ten zlomyslný skřítek nadělal v textu deset chyb. Najdete je? Pokud si nejste jisti, podívejte se na str. 7.

Alenka v říši divů – šestá část

Po kriketu měl začít soud. Někdo ukradl královniny dory a hledali viníka. Když dorazili do Paláce spravedlnosti, všichni obivatelé tam již byli a byly králik proces řídit. Zavolal si jako prvního světka bláznivého klouboučníka, ale až se ho ptali sebevič, nedostali z něj jedinou rozumnou odpověď, dokonce ani nevěděl, kdy dory ukradli (vzpomeňte si, že jeho hodinky se zpoždovávají o dva dny), a povídal jen samé hlouposti.

Proto si byly králik zavolal druhého svědka: „Nechť předstoupí Alenka!“ Holčička byla překvapená, ale poslechlá... „Nuže, dívkenko, co ty víš o doretech?“ zeptal se jí byly králik. „Já“, odpověděla alenka, „vůbec nic.“ „Vůbec nic“, zopakovala královna, „tohle by

řekl vyníki! Useknete jí hlavu!“

„Ale to jsem nebyla já,“ snažila se bránit Alenka. Vše bylo marné, na tomhle bláznivém dvoře nikdo nepochyboval o její vině.

Zčistajasna začala Alenka opět růst, až z ní byla zase normální holčička, zatímco srdcová královna se svou malou postavou se roztáhla strachy. Všechny karty si myslely, že je jejich královna v nebezpečí, a proto se na Alenku vrhly, a ona se je snažila odehnat. To byla hrůza! Všichni byli proti ní! Utročili na ni malíčkými kopírní! A...

...právě tehdy se Alenka probudila a s úlevou zjistila, že je stále pod stromem, že jí listy hradí po tváři, a ona se je snaží setřást ze sebe stejně jako ty karty ze snu. Starší sestra jí pokárala za to, že usnula a že se tak málo snažila. Ale když jí Alenka vyprávěla svůj neklidný sen, politovala jí a nechala ji odejít si hrát. Jak jí pozorovala, mlsela na to, jaká Alenka bude, až bude starší, a přála si, aby nikdy neztratila svou nevinnou a tak skvělou fantazii.

Soutěž o tři knihy

Tajenku tentokrát získáte, když nahradíte symboly písmenky podle následujícího klíče. Nezapomeňte nám řešení (s uvedením své adresy) poslat do redakce nebo mailem na adresu jana.krajcirkova@ccsh.cz – už na vás čekají pěkné knížky! Jména výherců otiškujeme v květnovém čísle.

Blahopřejeme výhercům z lednového čísla

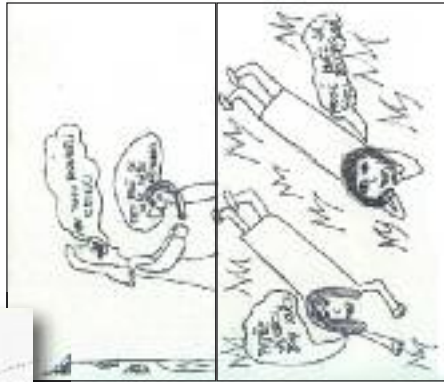
(správné řešení: Církev bratrská, Českobratrská církev evangelická, Bratrská Jednota baptistů, Slezská církev evangelická augsburského vyznání, Evangelická církev metodistická):
Pavla Richterková z Olomouce
Kryštof Kubín z Prahy 4

Řešení ze str. 2: (Tiskářský šotek): 1. obyvatelé, 2. svědka, 3. odpověď, 4. nevěděl, 5. zpozdovaly, 6. Alenka, 7. viník, 8. roztáhla, 9. úlevou, 10. myslela

Řešení ze str. 3 (Kdo je kdo?): 1. Šet, 2. Šém, 3. Šimeón, 4. Šekem, 5. Šífra, 6. Šamgar, 7. Šimej, 8. Šeba, 9. Šalomoun, 10. Šalúm, 11. Šimon Petr, 12. Šimon Kananejský, 13. Štěpán

První část

Tentokrát vám přinášíme komiks, jehož autory jsou děti – účastníci letního tábora vedeného sestrou farářkou Alenou Naimanovou, která jej tematicky zaměřila na život a dílo Mistra Jana Husa. Podívejte se, jak se to Pavlu Šenkovi, Andree Tobiškové a Elišce Žeglové povedlo.

KONEC DĚTSTVÍ

Kdo je kdo?

Od písmene Š v Bibli najdeme poměrně hodně jmen. Jako obvykle – některá jistě znáte, jiná pro vás budou nová – své řešení si ověřte na str. 7.

1. Další syn Adama a Evy, Eva o něm řekla: „Bůh mi jej vložil do klína místo Ábela, kterého zabil Kain.“ (Gn 4,25)
2. Jeden ze tří Noemových synů. (Gn 6,10)
3. Syn Jákoba a Leji. (Gn 35,23)
4. Chivejec, který ponižil Dínu, dceru Jákobovu. Její bratři se za to krutě pomstili. (Gn 34. kapitola)
5. Porodní bába v době egyptského otroctví Izraelců, které faraón nařídil, aby usmrcovala židovské novorozené chlápce. Ona jej však neposlechla, protože se bála Hospodina. (Ex 1,15)
6. Jeden z izraelských soudců. (Sd 3,31)
7. Muž, jenž zlořečil Davidovi, když David utíkal před spiknutím svého syna Absalóma. (2 S 16,5)
8. Muž, který se spiknul proti Davidovi. Přišel o hlavu. (2 S 20,1)
9. Davidův syn, který po něm vládnul. Byl znám svou moudrostí a bohatstvím. Vystavěl Hospodinu chrám. (1 Kr 1.-11. kapitola; 2 Pa 1.-9. kapitola)

10. Izraelský král, který vládl jen jeden měsíc. (2 Kr 15,13)

Nakreslila: Lucie Krajčířková

11. První učedník, kterého si Ježíš vyvolil, přes své zapření pak věrně vedl církev a hlásal vzkríšeného Krista. (Mt 4,18; další místa v evangeliích a ve Skutcích)
12. Další z dvanácti Ježíšových učedníků. (Mt 10,4)
13. Jáhen, první Kristův mučedník – byl ukamenován. (Sk 6.-7. kapitola)

Mějme své vzory

Jestlipek, děti, máte nějaký svůj vzor? Někoho, koho obdivujete, komu byste se jednou chtěli podobat, dokázat to samé, co on? Může to být například sportovec, který vyhrál řadu zlatých medailí, nebo je to oblíbená herečka či zpěvačka? Naším vzorem samozřejmě mohou být i lidé z našeho okolí – rodiče, prarodiče, učitelé...

Je určité dobré mít vzory. A vůbec nevardí, že se časem mění. Malému předškolákovi nevíc imponuje pán, co jezdí s popelářským autem, později by chtěl závodit ve formuli, případně létat do vesmíru, ještě později by byl rád prezidentem, který by konečně na světě udělal ve všem pořádek, a nakonec se jeho vzorem stane strýček, výborný chirurg, v jehož stopách by rád šel i ve své profesi.

Jeho malá sestřička zase nejprve chce být princeznou, potom paní učitelkou, modelkou, zooložkou, která v Africe zachraňuje gorily... Její povolání v dospělosti je pak většinou úplně jiné, ale to není podstatné. Důležité je, že naše vzory nám umožňují snít, a později, pokud svůj sen bereme vážně, nám dodávají sílu k tomu, abychom se snažili také něco dobrého dokázat.

Zdá se mi, ale možná se mylím, že v posledních době už těch vzorů nemáme tolik co dětí. A nejde jen o vzory profesní, ale i o příklady obecných dobrých vlastností, o které bychom rádi usilovali. Své vzory můžeme mít i jako národ. Je důležité připomínat si z naší bohaté historie

osobnosti, které jsou pro nás vzorem dodnes.

To si velmi dobře uvědomoval i pan Tomáš Garrigue Masaryk, ještě před tím, než vznikla samostatná Československá republika a náš český národ potřeboval vedle velkého, silného a sebevědomého německého národa povzbuzení a zvýšení sebevědomí.

Masaryk Čechům připomínal jejich histoirii a ukazoval jim vzory, hodné následování.

Jedním z nich byl i Mistr Jan Hus, kterého si Masaryk velmi vážili pro jeho poctivost, pevnost, lásku k pravdě a obyčejným lidem. Hus ve svých kázáních odsuzoval mnohé nešvary své doby – nestřídmost, nepoctivost, lhaní, podvádění... Lidé ho ovšem nemilovali jenom kvůli

tomu, co říkal, ale především proto, že on stejně jako mluvil, také žil. Byl ve svých zásadách přisný nejen vůči druhým, ale hlavně vůči sobě.

Měl totiž také jeden velký vzor: Tím pro něj byl Ježíš Kristus. Všechno, co Hus v životě říkal a dělal, poměřoval z hlediska Ježíšova učení. Nikdy se nepat: „Libilo by se tohle panu arcibiskupovi? Libilo by se to králi?“ Jeho jedinou starostí bylo: „Libilo by se tohle Bohu, libilo by se to Ježíšovi?“ Jeho věrnost Ježíši, věrnost pravdě – která se pro něj shodovala právě s Kristem, její nakonec přivedla až ke smrti na hranici. Nemohl se zpronevěřit svému vzoru. Podobně i pan prezident Masaryk byl mužem pevných zásad, které nejen hlásal, ale dokazoval i svým životem. Ne každý je toho schopen. Jsou lidé, kteří raději volí cestu ústupků svému svědomí, jež se snaží umlčet různými výmluvami. Tuhle využijí protekce, tam zase přijmou úplatek, tady si vezmou něco, co jim sice nepatří, ale zrovna se o to nikdo nehlásí... A říkají si: vzdýt to nikomu neublíží, nebo: vzdýt to dělá pro svou rodinu... Takoví lidé si ani příliš nechtějí připomínat vzory, jako je Hus či Masaryk. Proto je moc důležité na ně nezapomínat. I když nikdo nejsme dokonalí, nikdy bychom neměli vzdávat snahu o to alespoň trochu se té dokonalosti přiblížit – neměli bychom se přestat snažit být lepší, než jsme teď. A v tom nám mohou pomáhat právě takové vzory, jako je Mistr Jan Hus nebo náš první prezident Tomáš Garrigue Masaryk.

Jana Krajčířková

Husův odkaz očima T. G. Masaryka

(Zkrácená a upravená verze přednášky prof. Zdeňka Davida v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR 5. března 2015)

Tak jako my dnes, i T. G. Masaryk před rovnými sto lety připisoval Husovu – tehdy pětistému – výročí mimořádný význam a této příležitosti podstatným způsobem využil u nás i v zahraničí při formulování a propagaci „české otázky“, ve snaze získat podporu pro vznik nového českého státu. V Husovi přitom od počátku spatřoval a vyzdvihoval především náboženského reformátora, jenž trval na svobodě svědomí a myšlení – oproti často zdůrazňovanému nacionalismu, a jiným stránkám. „Raději mám dobrého Němce, nežli špatného Čecha“ a „nejhorší nepřátelé jsou nepřátelé domácí“ cituje Masaryk Mistra Jana Husa a dodává, že jej nelze podezírat ze slavofilství či příklonu ke slovanské tradici: prameny Husovy nauky je třeba hledat spíše u západních myslitelů, zvláště u Viklefa, jehož názory kreativně využil pro svůj teologicko-filozofický systém. Důsledný požadavek mravnosti měl u něj pak za následek kri-

niku mravů kléru i kritiku slepé poslušnosti církevní autoritě. Vnitřní přesvědčení o nemožnosti dělat kompromisy v těchto, pro něho tak zásadních otázkách, ho dovedlo až na hranici – aniž by se pokusil zformovat jakýkoli „odboj“ proti svým odpůrcům. Tato zjištění vedla Masaryka m. j. k vystoupení proti univerzitnímu kolegovi Josefu Pekařovi, jenž hovořil o Husově touze po národním sebezprosažení, zpochybňoval původnost Husových intelektuálních myšlenek, a rovněž zlehčoval kruté zacházení s Husem na Kostnickém koncilu.

Masaryk tyto postoje mnohokrát opakoval jak ve svých dílech, tak v přednáškách a projevech:

• Za 1. světové války, zejména v Curychu a v Ženevě v červenci 1915 a v říjnu t. r. v Anglii (inaugurační přednáška na univerzitě v Londýně), kdy usiloval o to, aby důraz na spojení mezi hnutím za českou nezávislost a duchem Husovým zprostředkoval zvláštní porozumění pro naši českou otázku a ukazoval, že české reakce nebyly jen politické a národní, ale jejich obsah byl především morální.

• Po válce pak při oslavách města Tábor a především v Manifestu, na jehož vzniku se podílel a který byl čten při husovských oslavách 6. července 1925 na Staroměstském náměstí v Praze. Při této příležitosti byla nad Pražským hradem demonstračně vyvěšena vlajka s kalichem. 6. července byl prohlášen národním svátkem. Masaryk v Manifestu připomněl, že český národ ve jménu Husových myšlenek dosáhl vítězství nejen v časech Žižky, ale i za 1. světové války, kdy vedl úspěšné revoluce doma i v zahraničí. Jeho zásluhy na národním politickém osvobození tkví v odkazu jeho ideálů, které vedly jednotlivce až k životním obětím pro spravedlivou věc.

Pokud jde o českou reformaci a její následný vývoj, Masaryk si cenil především linie, kterou představovaly osobnosti Jednoty bratrské včetně Komenského, herderiánského osvícenství a v neposlední řadě též vůdčí postavy národního obrození, jako byl František Palacký a Karel Havlíček Borovský – tato myšlenková linie dle něj v důsledku sehrála zásadní roli při intelektuálním a mravním vývoji českých dějin a přinesla prospěch i okolnímu světu. **redakce**

Masaryk - bojovník a pacifista

„Jsem rozhodný pacifista, ale mám vojsko rád.“

(K. Čapek: Hovory s TGM)

„Já bych si přál, abychom už bojovníků mečem nepotřebovali, aby idea našeho českobratrství byla vzorem pro vás a spolu pro celý náš národ a pro celé ostatní člověčenstvo.“

(T. G. Masaryk: Cesta demokracie)

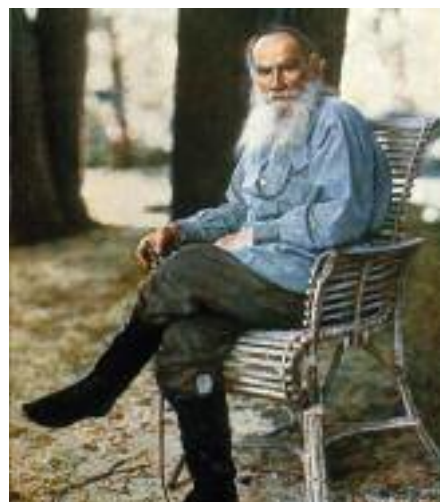
Tyto výroky mohl prezident Masaryk pronést, až když dobojoval svou válku proti centrálním mocnostem, republika byla založena a její hranice zajištěny. Pacifismus byl pro Masaryka jistě vznešenou náboženskou ideou, kterou by jistě rád také snesl z nebe na zem, ale realisticky vzato, mír je potřeba čas od času aktivně bránit. Masaryk – a v tom se rozcházel s Tolstým – byl pro obranu aktivní.

Masaryk byl prostě bojovník za své ideály a žádal pokrok ve všem, i v náboženství, jež si nespojoval automaticky s církví, jejími obřady a teologií, ale žádal náboženství ve společnosti, tj. v osobním

životě každého jedince a v rodině praktikovat jako mravnost (tzn. spravedlnost, lidskost, pravdu). Masarykovi je vlastní aktivní interpretace náboženství ve smyslu práce, kterou je konkrétní člověk schopen vykonat pro zlepšení společenských poměrů a životních podmínek svých bližních. Osobně tuto činnost chápe v širším kontextu jako spolupráci na díle Prozřetelnosti, jež určuje světový vývoj.

Pro tento praktický přístup k náboženství (meliorismus, synergismus), který se u Masaryka projevoval nenábožensky v jeho pedagogické, politické a dobročinné činnosti, jej Tolstý považoval za člověka nenáboženského.

Uvedme prezidentův projev k Národnímu shromáždění a vládě proslovený 7. března 1920: „Humanitní program není programem nějakého slabošského pacifismu a neenergetické ústupnosti. Je pravda, už náš Chelčický a za naší doby Tolstoj pojímal humanitu ve smyslu neodpírání zlému. To není správné. Vzpomínám si, jak jsem s Tolstým o tomto problému několikrát měl spory, protože jsem proti němu z humanit-

Lev Nikolajevič Tolstoj na fotografii Prokudina-Gorského; Library of Congress, USA

ního programu dovozoval, že právě láska k bližnímu, národu a lidstvu ukládá každému bránit se co nejenergičtěji, odpírat všemu zlému důsledně všude a vždy a ve všem. Bránit se neznamená znásilňovat, bránit se znamená užívat zbraně k odražení násilí. Obrana nevyplývá z panovačství, naopak, a je tudíž přirozená, nutná a mravně úplně oprávněná.“

Nelze pominout, že dávno před tím, než Masaryk vyhlásil válku Rakousko-Uhersku, zamýšlel se v České otázce nad českými dějinami a jejich postavami, nad morálními vzory, které nám naše dějiny poskytují. Mezi jinými vyzvedl právě Chelčického jako ideální střední typ vyrovnaného a rozhodného Čecha. V diskuzi o Masarykově pacifismu třeba zdůraznit, že v období kolem r. 1885 není Chelčický v Masarykově pohledu protikladem Žižky a Prokopa, tedy ryzím pacifistou, je chápán jako střed mezi Žižkou a Husem, tedy rovněž energickým bojovníkem za svůj ideál, ovšem bez násilí. To, co Masaryk na Chelčickém obdivoval, byla jeho mužná „klidná síla“. Ovšem v situaci vypuknutí světové války, kterou Masaryk chápal jako světovou revoluci a boj moderních demokracií proti přežilým monarchiím - teokraciím, v němž prozřetelně spatřil příležitost ovlivnit nové politické uspořádání střední a jihovýchodní Evropy s ohledem na touhu svého národa po vlastním státě Čechů a Slováků, v této nové situaci Masaryk účelově přehodnocuje své dosavadní postoje a mění rétoriku i argumentaci. Rozumí se samo sebou, že v podmínkách světové války a zahraniční akce musel projít změnou i Masarykův vztah k otázkám pacifismu a vůbec k velkým postavám našich dějin, které chápal jako zásobárnu vzorů lidskosti. Ideál Chelčického musí v době války na čas ustoupit palcátu br. Žižky.

Samozřejmě, také Masaryk si přeje jednotu národů a světový mír, bratrství lidí navzájem, lidskost. Vždyť to je ten ideál český humanitní, řečeno moderně s Masarykem, za nějž bojovalo husitství a který dokázalo zachovat jen české bratrství. Ale je-li svět ve válce, je nutno bojovat o existenci, bránit se, odporovat zlému, dokud mír nebude opět nastolen. Připomeňme prezidentův proslov k Lize patriotů v hotelu Crillon v Paříži 18. 10. 1923:

„Program humanitní, jsme si toho plně vědomi, je často ohrožen utopismem. Jeden z našich nejsilnějších reformátorů, Petr Chelčický, duchovní otec Jednoty bratrské, postrašen hrůzami husitských válek, odsoudil stát a církev stejně a hlásal jakožto čisté křesťanství neodpírání zlému. Tolstoj to učení jen obnovil. Tak, jak války husitské vyvolaly tento pacifism, tak i světová válka mnohé vede k podobnému pacifismu. Ale stoupenci Chelčického, zvláště Komenský, velký učitel národů, opravili jednostrannost Chelčického. Sám jsem s Tolstým

o tomto kardinálním problému diskutoval. Nepřesvědčil jsem ho, že válka obranná je oprávněná, že musíme odmítat toliko válku útočnou. Jistě učení o neprotivení se zlu je mravně nesprávné. Správné jest protivit se každému zlému, vždy a všude a neúnavně.“ Masaryk ukázal, že boj může být v určité situaci také morální a právě tak mír se může jevit nemorální, je-li argumentem jedinců zbabělých, tj. morálně slabých. Nic není absolutní, vše je relativní a vše má svůj čas, jak se dočteme už v knize Kazatel. Masaryk věřil v pokrok v dějinách. Věřil, že se lidstvo k svému cíli – věčnému míru – pomalu blíží („I pomalé dějiny jsou dějinami!“ /Hovory s TGM/) Přitom nejdůležitější během těchto pomalých dějin je demokratický (nenásilný) způsob řešení problémů moderního světa, tolerance a úcta k pravdě druhého („Pravdu kaž-

dému přejte“). Masaryk věřil, že právě jeho česko-slovenský národ je nositelem této tradice, která u nás počala mravním apelem české reformace, byla pěstována českými a moravskými bratry, kteří nakonec v emigraci rozšířili své ideály do celého světa v rámci svých misí.

Přátelství Tolstého a Masaryka navzdory odlišnosti jejich názorů nám budiž krásným příkladem vysoké kultury jedné letité diskuze a ukázkou jednoty protikladů. Svým přátelstvím, jež bylo nezávislé ne jejich názorové shodě, potvrzují oba myslitelé nadčasovost Ježíšovy etiky lásky k bližnímu, jež v různých dobách mění jen svou formu (bratrství, humanita, mravnost, sympatie, přirozená náklonnost člověka k člověku, cit úcty k druhému atp.).

Michal Kotrba

Z neobvyklého policejního hlášení

Praha, dne 10. března 1926

Dohonil mne na ulici policejní ředitel Šlechta a důvěrně sděluje, že ho upozornila policejní stráž, že pan prezident při jízdě koňmo městem, někdy v ulicích, ve kterých vede tramvaj a položeny jsou koleje, kluše. Tím vzniká velmi snadno nebezpečí, že koni zasune se část podkovy mezi koleje a kuň by mohl upadnouti a pana presidenta shoditi. Policejní ředitelství prosí velmi snažně, aby pan prezident od poklusu v ulicích ustal. Jinak jest ovšem jízda páně presidentova ulicemi nadšeně vítána a policie ze všech stran slyší pouze výroky obdivu a lásky k panu presidentovi.

Podepsán dr. Přemysl Šámal, který také učinil rukou ještě poznámku „panu gen. Čechkovi na vědomí“ - gen. Čeček byl šéf vojenské kanceláře presidenta republiky.

Generál Čeček pak vlastní rukou připsal:

*Ano - tj. částečně pravda - přes koleje přejíždí pan prezident vždy velmi pozorně. Myslím, že nebezpečí není tak veliké. Zvláště když p.p. jezdí na Hektorovi. Jezditi krokem nedovoluje někdy čas!
 16.III.1926 - Gen. Čeček
 17/3 1926 opět vidoval
 Dr. Šámal*

Na obrázku ilustrace pro časopis Dobrý den (1930, ročník IV, č. 4), kterou při příležitosti 80. prezidentových narozenin nakreslil Zdeněk Kratochvíl.

Masaryk víry

V roce 1949 řídil Zdeněk Nejedlý, za první republiky autor rozsáhlé monografie o Masarykovi a tehdy ministr školství, časopis *Var*. Zpochybnil v něm Masarykovu víru v Boha, jemuž „jako pozitivistovi byl náboženský život na hony vzdálen“. (Tenkrát se ještě hodilo Masaryka přizpůsobovat, později byl vyhlášen ideologickým nepřitelem.)

Masaryk sice kromě jiného studoval ateistický pozitivismus, ale jako myslitel víry jej nepřijal.

Milan Machovec, rovněž autor knihy o Masarykovi, navázal na jeho výrok „Já chci být já i po smrti“ (Karel Čapek: *Hovory s T. G. Masarykem*) slovy: „Je možno v něco takového doufat, ale je otázka, je-li tomu opravdu tak. Tato individuální zúžená naděje na život po smrti je

v mých očích pochybná a často řízená egoismem.“ (*Gibt es einen Gott?* 1990)

Ovšem, zvláště u Masaryka, nešlo o „individuální zúženou naději“, ale o racionální důvod: „Věřím, musím věřit v Pro-

zřetelnost, která řídí vývoj světa a lidstva i kohokoli z nás. Jakmile uznám Boha stvořitele a ředitele, musím vidět ve všem, co jest, nějaký řád, plán a rozumné určení. Proto však, že se Prozřetelnost o nás a o svět stará, nevyplývá z toho fatalismus nečinnosti, nýbrž optimismus synergismu, přísné přikázání co nejúsilovnější práce pro myšlenku. Jen tak smíme očekávat ty tzv. šťastné náhody, tu

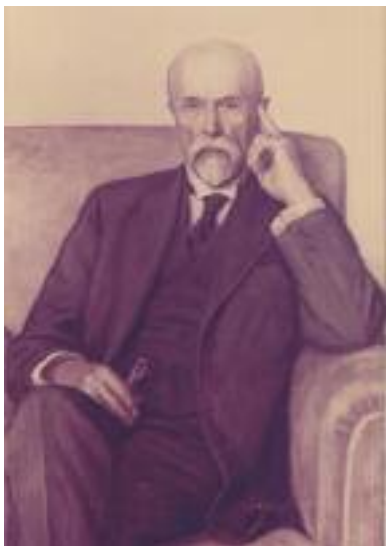

Foto: Wikipedia, Eric Pouhier

vnitřní logiku života a dějin, a spoléhat na pomoc Boží.“ (K. Čapek: *Hovory s T.G.M.*) Totéž řekl i Emilu Ludwigovi (*Duch a čin, rozmluvy s Masarykem*). „Jako theista musím věřit v Prozřetelnost. Jsem pevně přesvědčen, že můj život není jen mým vlastním plánem. – Bez víry v Prozřetelnost, bez víry v pořádek ve vesmíru nemohl bych žít, ještě méně pracovat pro společnost. Cítím, že jsem nějakou silou hnán dopředu,

nedovedu však jasně říci, jakou. Logiku celého dění konstruujeme vždycky teprve ex post.“

Přesvědčení, že jeho život nebyl jen jeho vlastním plánem, nabyt jistě i z této pří-

hody: „Několikrát jsem měl namále. Poprvé to bylo v roce šestnáct, když Štefánik mně smluvil audienci s Briandem. Už jsem měl koupený lístek na loď *Sussex*, abych jel do Paříže, ale vtom mně telegrafoval Beneš, abych nejezdil, že hovor bude později; tož jsem lístek na loď *Sussex* odřekl. Na té cestě byla *Sussex* od Němců torpedována a potopena.“ (K. Č.: *Hovory s T.G.M.*)

Platon (427-347 př. Kr.) se kdysi takto vyslovil prorocky: „Nebudou-li filosofové ve státě vladaři, anebo nestanou-li se vladaři filosofové, nebude v obci skutečného blaha.“ Dějiny jsou toho neblahým dokladem.

Masaryk nebyl vládcem, ale „jen“ prezidentem s omezenou pravomocí, nicméně se Československo za jeho působení stalo demokratickou výspou Evropy, obklopanou státy s výbojnými sklony. Filosof mezi hlavami státu je v dějinách zjev ojedinelý; my jsme měli tuto výsadu.

Měli jsme dokonce filosofa víry v Boha, jenž hleděl a myslel „sub specie aeternitatis“. V této víře chápeme záchranu jeho života Prozřetelností jako důkaz poslání pro naši vlast, pro vzor těch, kteří nám nyní vládnou, i pro příklad národu, jenž údajně patří k nejateističtějším na světě.

Tím více je třeba mít v paměti i v srdcích Masaryka, muže statečného ve víře, nejen si ho vědecky připomínat o výročí jeho narození.

Miroslav Matouš

O náboženství

...Ve filozofii náboženství jsem jako konkrétista realistou: pozoruju různá náboženství všude na světě, studuju je a podle možností je srovnávám s náboženstvím křesťanských církví; ty znám nejlíp a sám jsem se v nich náboženství vyvinul. Probrodil jsem se všemi možnými teoriemi náboženství, knihami teologů a vědců. Odmalička mi vrtalo hlavou, jak to, že jsou různá křesťanské konfese, a hleděl jsem je srovnávat - ten zájem mě neopustil podnes. Vzpomínám si, jak mě, školáčka, znepokojil kalendář, ve kterém jsem četl o ruské církvi, a že je v ní mnoho svatých a zázraků; slyšel jsem přece odmalička, že všechny víry mimo katolickou jsou falešné. Nesmírně mě to mátló a vzrušovalo.

Měl byste ten zájem o náboženství, kdybyste sám nebyl věřící?

Jistě měl, ale ne tak silný; to je přece veliká věc, že jsou náboženství a jejich instituce u všech národů po celém světě a ve všech dobách; když vidím v každé vesnici kostel, vynikající krásou a velikostí nad přibytky lidí, jak toho lze nevidět a o tom nepřemýšlet? Jak ty vesnické věže, a třeba jen věžičky, ukazují vzhůru k nebi? A naše Praha - není stověžatá? Stověžatá Praha, to přece znamená Praha náboženská!...

(Karel Čapek: *Hovory s T. G. Masarykem, Praha 1990, str. 254*)

U vykopávek v Olympii.

Zdroj: *Svět v obrazech: TGM ve fotografii, Praha 1990*

T. G. Masaryk ženám

Milé čtenářky, jelikož dnes, na prahu jara, slavíte svůj mezinárodní svátek, rozhodli jsme se vám přinést malý dárek. Je jím nevšední pohled nevšedního muže na vás, něžnější a laskavější polovinu lidstva. Tím mužem není nikdo jiný než Tomáš Garrigue Masaryk. Písemnou podobu následujícím řádkům vtiskl Karel Čapek ve své známé knize **Hovory s T. G. M. a nazval tuto část: PRO VÁS, ŽENY.**

Pro vás, ženy, by 7. březen měl být svátkem obzvláštním; toho dne byste mohly nahlas nebo jen pro úlevu svého srdce říci nám, druhým: Vy, vy všichni, vy manželé, bratři a synové, vy šéfové a kolegové a ostatní, kdo krčíváte rameny nad námi ženskými, kdo nám dáváte hruběji nebo jemněji naševo svou mužskou převahu, kdo s námi jednáte jako se slabšími a pošetilejšími – s vámi je o tom těžká řeč; ale dnes je den někoho mužnějšího, než je většina z vás a ten by vás i nás mohl poučit o něčem jiném, co se nás žen týče.

Mohly byste říci: Jemu... i nám nejde a nešlo jen o rovnoprávnost ženy před zákonem, o hlasovací právo žen, o přístup na školy a úřady, i když v tom všem jako jeden z prvních zastával věc feminismu, byl to pro něj samozřejmý postulát lidské rovnosti a plnoprávnosti; stál na straně žen, tak jako vždy stával na straně těch, kteří byli brutalizováni kterýmkoli nadprávním, ať šlo o národy, třídy či konfese.

Ale rovnost před zákonem není ještě rovnost v životě; zrovnoprávnění není ještě zhodnocení. Emancipace žen byla provedena (aspoň víceméně) jako vyrovnání právní, ale zdaleka ještě nebyla uskutečněna v životě jako vyrovnání mravní a duševní. A tady dvaosmdesátiletý muž dává příklad vám mladším.

...
Bylo by možno v tom ohledu citovat Masarykovy články a knihy; ale dovolte mi citovat jeho soukromý život a jeho názory in camera caritatis. Můžete mu odporovat, v čem chcete; bude se s vámi přit rozvážně a bez hněvu. Ale zkuste říct něco tak drobet chlapsky podcenivého o ženách; vzplane okamžitě a odrazí vaše slova s prudkostí u něho málo obvyklou. Na každý takový projev mužské povýšenosti reaguje instinktivně a celou svou osobností; není to zdvořilost a rytířství; je to víra. „Ženy jsou lepší než muži, jsou čistší a slušnější.“ Mluví se o rozvodech. „Zjišťuju příčiny, pokud mám příležitost, a vidím, že skoro vždycky je vina na muži; a i když je někdy vinna žena – i to, pane, záleží na mužích, co si z žen udělají.“ Nedá na ženy dopustit; ale není v tom ani stínu galanterie nebo kavalírského patronizování; spíš je to jako úcta k mamince, k spolupracovnici, k člověku čistšímu a niternějšímu. „Čtu ženské romány – je v nich víc prožití a moudrosti; čekám, že nám ženy dají ten pravý současný román.“ Ano, řeknete mu, ale jsou obory, ve kterých ještě mnoho nedokázaly. Okamžitě vás přeruší: „Jen je nechte; až

v tom budou pracovat tolik set let jako muži, pak teprve smíte posoudit, co doveďte a co ne.“ Mluví se o malém zájmu žen v politice. „Tož to je chyba té politiky,“ prohlásí určitě. „Vemte si, že ženy bývaly královnami – a nevlády o nic hůře než ti druzí potentáti.“ A tak dále, mohl bych citovat bez konce; vždy se v něm cele ozve ta dokonalá přesvědčenost a pohotovost víry v ženství.

Nuže, víra tak plná a samozřejmá nemůže být výsledkem pouhého hloubání a mýšlení; je darem života, je zrozena prožitím. Muž, který tak krásně, s takovou důvěrou a velkodušností hledí k ženám, musí v sobě nést velikou a jedinečnou zkušenost lásky. Láska je poslední slovo jeho mravní filozofie, láska k člověku je vůdčí motiv jeho filosofie politické; ale nežli se láska může stát ideou, musela naplnit život člověka. Hle, muž, který láskou k ženě vyzrál v lásku lidskou, který žil a tvořil srdcem. Hleďte muže či myslitele, který by vám, ženy, byl bližší.

Lidové noviny 6. 3. 1932

Takový byl pan prezident

♦ Ač se mu položí kterákoliv otázka, řekne poctivě a otevřeně, co v té věci má na mysli. Ne z potřeby svěřovat se, ale z naprosté potřeby nelhat, neklíčovovat, nezamlčovat, nevytáčet se. Není to ani nadbytečná důvěřivost k lidem, je to prostě vnitřní zákon pravdy a přímosti, buď co buď. - I za cenu mrzutosti. Nemá vůbec potřebu mluvit, má jen potřebu mluvit pravdu.

♦ Sám o sobě řekl několikrát, že by nemohl být bez tělocviku, „...bez sokolování“, ale nevěřte mu, že to dělá jen pro to zdraví. Má antický vztah k fyzické síle a obratnosti; rád jí vidí, líbí se mu, rozjařuje ho.

Jednou stál s hosty pod prastarým a rozsochatým dubiskem. „Na ten strom by se dalo vylézt,“ mnil jeden, takto Sokol borec. T. G. Masaryk byl hned a plně při věci: „Tak ano, jen to zkuste.“ Ukázalo se, že to nejde tak lehko; ale T. G. M. nepovolil, popadl hosta za kalhoty a vysadil ho do koruny dubu. „Tož ano,“ řekl pak uspokojeně, „šlo by tam vylézt.“

Nebo měl u sebe amerického rejdaře, muže padesátníka, chlápíka

tvrdého jako suk; bylo to na pěkné lesní louce; aby ukázal, co Amerika doveče, produkoval se loďař chodě po ruce. Nuže, tady šlo o čest národních barev; a osmdesátiletý prezident se postavil na ruce jako svíčka.

Málokdo mu stačí, jde-li pěšky; udýchá důstojníky, kteří ho na manévrech doprovázejí. „Nemají být tak tlustí,“ praví kriticky. Nejvyšší chvála, kterou o někom řekne, je: „To je krásný člověk.“ V tom slově zní antická kalokagathia.

♦ „Jezdíte rád autem?“ „Nerad. Snad bych jezdil rád, kdybych věděl, jak se to dělá.“ A mávne rukou. „Tomu se už učit nebudu.“ To „jak se to dělá“ ho zajímá u všeho. Rád se podívá do pracujících strojů, upoutá ho každá nová vymyšlenost, hledí přijít věci na kloub. Zdá se, že má sto chutí zkusit sám „jak se to dělá“, ale brání mu v tom filosofická zdrženlivost nebo to rezignované „už se to nebudu učit“. Ale při každé nové věci, která ho technicky překvapí, je jeho první otázka: „A jak toto dělají?“ Má totiž představu, že ti mladší musejí všemu novému a jím soudobému rozumět.

Z časopisu *Ůzvěny domova i světa*, č. 37, 1937

Za bratrem Jindřichem Kejřem

Po krátké vážné nemoci si Pán povolal k sobě bratra Jindřicha Kejře nejstaršího. Poslední rozloučení se konalo 13. února v kostele sv. Mikuláše v Praze na Starém Městě. Kostel zaplněný rodinou, zástupci církve, armády, přáteli a známými svědčil o tom, jak mnoho lidí mělo bratra Jindru rádo, jak byl oblíbený a jaký význam měl pro svou domovskou náboženskou obec i pro celou církev. Obřad vysloužili jeho přátelé, kněz Mgr. Dalibor Vík a jáhenka Mgr. Martina V. Kopecká za varhanního a pěveckého doprovodu ThDr. Petra Tvrdka, Th.D. a MgA. Michala Hanzala. Proslovy posloužili rodinní příslušníci Mgr. Miloslav Hušek a plk. PhDr. Eduard Stehlík, MBA.

Bratr Jindřich sloužil své vlasti mnohá léta v armádě, kde dosáhl hodnosti podplukovníka, a později jako odborný redaktor nakladatelství Naše vojsko. Na začátku devadesátých let založil se svou manželkou Jitkou a přáteli nakladatelství V Ráji, pro něž psal historické tituly a pragensie. Velkou láskou, která přivedla bratra Jindru do naší církve, bylo husitství. Spolupracoval

s předními odborníky husitology, svými přáteli, prof. Františkem Šmahelem, prof. Petrem Čornejem, s Husitským muzeem v Táboře, publikoval odborné i populární články na téma husitství z vojenské i náboženské stránky. Překládal práce zahraničních husitologů a poskytoval konzultace v problematice husitství mnoha historikům. Jeho diplomová práce na Vojenské akademii Bitva u Vyšehradu roku 1420 je stále citována v odborné literatuře.

Tam, kde šlo o národní tradice a národní hrdost, vždy rád přiložil bratr Jindřich ruce k dílu. Ve svém nakladatelství vydával reprezentativní monografie pro Památník Lidice a Památník Terezín. Vydal publikace k 30 letům policejní protiteroristické jednotky URNA, publikace pro 601. skupinu speciálních sil generála Moravce a 7. mechanizovanou „Moravskou“ brigádu Armády České republiky. Patnáct let patřil k nejaktivnějším členům staroměstské náboženské obce. Sloužil několik let téměř každou neděli jako lektor při bohoslužbách, jako organizátor

a moderátor pietních akcí při příležitosti výročí popravy českých pánů 1621 a především při bohoslužbách o Dni veteránů. Pravidelně přispíval články do Českého zápasu a pro internetové stránky staroměstské náboženské obce psal komentáře ke všem významným výročím spjatým s husitstvím a naší církví a recenze nových knižních titulů.

To vše konal ochotně a dobrovolně jako službu Bohu. Každý, kdo bratra Jindru poznal, svědčí o jeho lásce a obětavosti vůči své rodině i své náboženské obci, o preciznosti jeho práce autorské, editorské i organizační, o erudici a zápalu, když dokázal hovořit velmi dlouho a poutavě o husitství, o velkorysosti ke svým spolupracovníkům a galantnosti k ženám. Bratr Jindra svůj život nepromarnil, ale své síly rozdal a obětoval pomoci dobrým lidem a dobrým věcem. Ve svém životě zrál a rostl ve víře. I když mu těžká nemoc kvapem brala síly, prahnutí po modlitbě, Písmu a svátostech mu odejmout nedokázala. Kristus je Pánem jeho života. Čest památce bratra Jindřicha! Věčná mu Boží paměť!

Marian Šprta

Divadlo Mana

Zveme vás do divadla Mana na následující představení:

- 13. 3., pá v 19 hodin: *Islám versus křesťanství*. Komponovaný večer s publicistou a nakladatelem Lukášem Lhoťanem, českým muslimem, který konvertoval ke křesťanství.
- 14. 3., so v 19 hodin: *Wolfgang Amadeus Mozart - Divadelní ředitel, premiéra*. Mozartova jednoaktová komická opera (hry ze zpěvy).
- 15. 3., ne v 19 hodin: *Wolfgang Amadeus Mozart - Divadelní ředitel, 2. premiéra*.
- 16. 3., po v 19 hodin: *Prezentace básnického souboru Miroslava Matouše „Dobryvateli“*. Úvodní slovo autor, verše recituje Alfred Strojček.

Divadlo Mana, Husův sbor Vršovice, Moskevská 34, Praha 10-Vršovice.

red

Exegetika k Velikonocím

Exegetický seminář k výkladům Velikonočních textů pro duchovní i laiky se uskuteční ve středu 11. března od 9 do 13 hodin v budově ÚÚR v Praze Dejvicích (Wuchterlova 5). Přednáší doc. Beneš a dr. Lukeš z HTF. Přihlášky zasílejte na naukový odbor ÚÚR, adresa: kristyna.mlynkova@ccsh.cz. KM

K počtě MJH

V rámci projektu Husovy Louny 2015 vás zveme do lounského sboru naší církve 15. 3. v 15 hodin na *Koncert pro varhany a soprán k počtě M. J. Husa*. Vystoupí Jana Marcinková (varhany) a Hana Žárová (soprán). HS

Dialog vědy a víry

V sobotu 21. 3. v 10 h se na faře naší církve v Litomyšli na Touloucově náměstí bude konat setkání věnované dialogu vědy a víry. Biblickým zamyšlením setkání otevře RNDr. Ivana Macháčková, CSc., a hlavní přednášku pak pronese proděkan Husitské teologické fakulty doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D., na téma: „*Karl Heim v diskusi teologie a přírodních věd a jeho pokus o mnohdimenzionální pochopení skutečnosti*“. Na setkání jsou srdečně zváni všichni zájemci o přírodní vědy v jejich vzájemném rozhovoru i v jejich duchovním přesahu a v rozhovoru s teologií.

Štěpán Klásek

Český zápas, týdeník Církve československé husitské

Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová

Redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiková

Tel. redakce: 220 398 107; e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz; www.ccsh.cz

Tisk: Grafotechna. Distribuce a reklama: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9,

tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení příspěvků.

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz

VEČERNÍ BOHOSLUŽBY

CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

V PRAZE

KAŽDOU NEDĚLI OD 19 HODIN

březen

Kostel sv. Václava na Zderaze

Resslova 6, Praha 2

8. 3. Bc. Kateřina Merglová

a Mgr. Michal Balek

15. 3. doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D.

22. 3. Mgr. David Hron

Kaple sv. Anny v Krči

Dolnokrčská 1, Praha 4

29. 3. Mgr. Jindřiška Buttová

Večerní bohoslužby v týdnu

Každý čtvrtek od 18 hodin NO Praha 7 - Holešovice (Farského 7)

Každý pátek od 15.30 hodin v kostele Bohnické láčebny

Každou středu NO Praha 10 - Vinohrady (Dykova 1) střídání bohoslužeb a přednášek

11. 3. v 18 hodin přednáška - ThDr. Jaroslav Hrdlička (Mistr Jan Hus a husitství v díle historika prof. Rudolfa Urbánka)

18. 3. v 19 hodin studentská bohoslužba

25. 3. v 19 hodin studentská bohoslužba

www.coshpraha.cz